

รายวิชา ศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

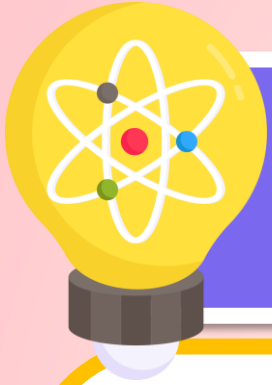
ครูผู้สอน ครูจิราภรณ์ พยัพพฤกษ์

นาฏศิลป์พื้นเมือง

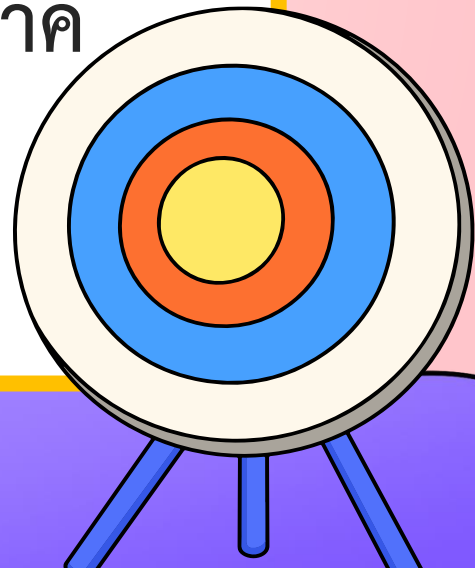
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายประวัติความเป็นมาของการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๒. จำแนกและเปรียบเทียบการแสดงพื้นเมืองแต่ละภูมิภาค
๓. ตระหนักและเห็นคุณค่าทางดนตรี - นาฏศิลป์

ภาพต่อไปนี้เป็นการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<https://supawadee1997.wordpress.com/>

<https://manatsav.blogspot.com/2014/03/3-1.html>

<https://nadtasilstcmu.wordpress.com/>

https://yusu3236.blogspot.com/2014/10/blog-post_6.html

นาฏศิลป์พื้นเมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การแสดงพื้นเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เกิดจากกิจวัตรประจำวันหรือพิธีกรรม นิยมเรียกการแสดงของภาคอีสานว่า “เซิ้ง” ลักษณะการแสดงเป็นลีลาเฉพาะ คือ ลีลาและจังหวะในการก้าวเท้า มักเดินด้วยปลายเท้าและสับเท้าไปข้างหลัง การส่ายสะโพก ท่ารำนั่น

ความสนุกสนาน

การแสดงที่นิยม เช่น เซิ้งโปงลาง เซิ้งแห่ไข่มดแดง เซิ้งกระต๊อบข้าว

การแต่งกาย

ลักษณะการแต่งกาย ผู้หญิงนิยมสวมใส่ผ้าชิ้นแบบทอ สวมเสื้อแขน
กระบอก ห่มสไบ ผมเกล้ามวย สวมเครื่องประดับเงิน ผู้ชาย นิยมสวม
เสื้อม่อฮ่อม กางเกงสีเดียวกัน หรือโสร่ง นิยมคาดเอวด้วยผ้าขาวม้า
ดนตรีพื้นเมืองอีสาน เช่น แคน โปงลาง โหวด

เซิ้งบั้งไฟ

เป็นการแสดงที่เกี่ยวกับความเชื่อในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นิยมแสดงในงานบุญบั้งไฟ เพื่อให้ฝนตกตามฤดูกาล ในขบวนแห่บั้งไฟจะมีนางรำด้านหน้าขบวน จึงเรียกว่า เซิ้งบั้งไฟ

เซิ้งสวิง

เป็นการแสดงเกี่ยวกับการประกอบอาชีพจับสัตว์น้ำต่าง ๆ
โดยใช้สวิงเป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง

เซิ้งกระต๊ับข้าว

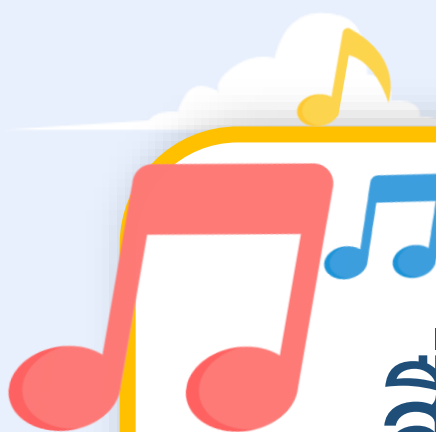

เป็นการแสดงที่นิยมแสดงในงานรื่นเริงต่าง ๆ โดยมีกระต๊ับข้าวเป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดง การแสดงจะมีท่าทางเลียนแบบในการรับประทานข้าวเหนียว เช่น ท่าหยิบข้าวเหนียว ท่าปั้นข้าวเหนียว

ตัวอย่างการแสดงผลผังเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : เซ็งกระต๊อบข้าว

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=aYC3b2CCQvo>

ร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบ การแสดงพื้นเมืองภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคเหนือ

ลักษณะการแสดง

นิยมเรียกว่า ฟ้อน
ลีลาท่ารำแหล่มช้า อ่อนช้า
จังหวะค่อนข้างช้า

ความแตกต่าง

- จังหวะที่ใช้
- ประกอบการแสดง
- เครื่องแต่งกาย
- เครื่องดนตรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะการแสดง

นิยมเรียกว่า เซิ้ง
เกิดขึ้นจากพิธีกรรม
และวิถีชีวิต จังหวะท่ารำ
เน้นความสนุกสนาน

ขั้นปฏิบัติ

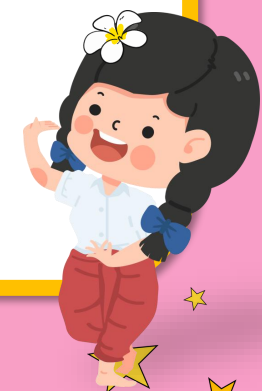
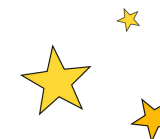
คำชี้แจง : กิจกรรมนักเรียน

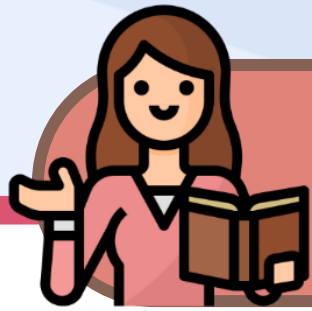
ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปองค์ความรู้
นาฏศิลป์พื้นเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตามหัวข้อที่ได้รับ จากนั้นออกมานำเสนอ
ผลงาน

คำชี้แจง : บทบาทครูปลายทาง

ครูปลายทางดูแลความเรียบร้อย
ของนักเรียนและช่วยแนะนำ
ในการปฏิบัติกิจกรรม

หัวข้อ

๑

๒

๓

๔

๕

สรุปบทเรียน

เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง ภาคกลาง

